

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, havá a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Bérméltatlan leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, havá hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérméltre küldendők.

Előfizetési árak:
Helyben: Adóhoz hordva: Egész évre . . . 12 frt
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy hóra . . . 1 „
Videken: postai szétküldéssel: Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1.20
Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.
Hirdetések díja:
Nyolcz hasábos petitior egyszeri hirdetésül 8 kr
Minden következőnél . . . 4 „
Bélyegdíj külön . . . 80 „
Nyitlár sora . . . 15 „

Az aradi kaszinó.

Arad, december 29.

Szokva vagyunk hozzá még az iskolai oktatás nyomán, hogy a városok nagyságát azok terjedelme és lélekszáma után mérlegeljük. A valóságban a dolog egészen másként áll: még csak nem is a forgalom, kereskedelem vagy gazdagság képezi a nagyvárosiasság kriteriumát; hanem a társadalmi élet minémisége. Ha az egész község tulajdonképpen egyetlen nagy családát képezi, ahol minden tisztességes ember minden tisztességes hához bejáratos, ahol a nyitl házak az egész társadalom légyottjára szolgáltatnak alkalmat, akkor az a hely még igazi kisváros a szó szoros értelmében, olyan hely, melyet rémetül „Krahwinkli“-nek neveznek.

Nagyobb városokban már a családi tűzhely pitvara inkább csak a rokoni körök számára van nyitva, s a nyilvános élet kocsmák — kávéházak — nyilvános mulató helyekben szedi veszi magát; ide jár a család főmulatni s itt ad légyottot ismerőse vagy barátjának, kivel érintkezni, mulatni akar.

Ezen városok stádiumában volt és van Arad is, jölehet már meglehetősen kinőtt belőle, s megérett rá, ahogy már a harmadik fokozat tüneményei is jelentkeznek társadalmi életében, melyek már a tulajdonképeni nagyvárosokat jellemzik. Ez a harmadik fokozat a klubélet; ez hozza össze a legkülönbözőbb provenenciájú, de hivatás- és műveltségre nézve homogen elemeket; ez képezi a fermentáló üstjét a közérdekű kérdéseknek, itt képződnek ama szorosabb ismeretségek, melyek a családokra is kiterjesztetvén, a nagyvárosias életnek az idegen előtt dermesztő ridegségét, a polgárságra nézve kellemessé családiasá varázsolja azt.

A magyar városok s közöttük Arad is csak nehezen tudnak a klubélet fejlettebb világába emelkedni, mert részben keletiek vagyunk s jobb szeretünk az egész világgal keveredve, disputálva, veszekedve élni a szabadban, vagy thujákkal védett aszfalton, vagy legrosszabb esetben a füstös kávéházban. Kávéházak népe, kávéházak városok vagyunk, legkevésbé sem fnyásak a környezetre.

Hogy ez csakugyan keleties hajlam, leginkább abból tűnik ki, hogy Bécsen túl a szó szoros értelmében

vett kávéházak már nincsenek, legkevésbé a nyilvános mulatozások Mekkájában, Párisban, hol a kávéház mindent nyújt, csupán azt nem, a mit nálunk főképen: a klubélet szurrogátumát.

Innen magyarázható, hogy Arad, bár egyébként megérett rá, még mindig nélkülözi a klubélet azon előnyeit, melyek a nagy városok társadalmának hatékonyságát, különböző központok szerint való komulációját, szóval magasabb rendű organikus fejlődését előmozdítják.

Azonban az idő lassanként nálunk is betelt. A helybeli kaszinóknak a legutóbbi közgyűlésen megbeszélés és megindított mozgalmak váratlan sikerrel aratott, melyek az első választmányi gyűlésen a jelenlevők által örvendetes tudomásul vétettek. Ezen váratlan siker többet jelez, mint helyesen indított taktikát; ez azt jelenti, hogy klubéletünk ezen egyetlen menedéke, melyet a társadalom egy részének áldozatkészsége, hogy úgy mondjuk a jövő számára megmentett, most már az általános pártolás, az életsükséglet vált kényszer által társadalmi életünknek valódi központjává fog válni.

A — helytelenül — ugynevezett „uri” kaszinó tengődése, a tisztviselői kör siralmas vége, a tervezett polgári kör megalakításánál szenvedett kudarcok az illetőkkel megértethették, hogy Arad még nem elég nagy város arra, hogy különböző osztályok szerinti klubok alakuljanak benne, de a mindjobban nyilatkozó közóhaj annál érthetőbben jelzi, miszerint arra már igenis megérett, hogy a különböző állású és rangú művelt polgárság összesége egy oly körben egyesüljön, mely tagjainak a kényelem és szórakozásokon kívül megadja a pénzen meg nem vehető előnyét a tisztességes, művelt emberekkel való érintkezhetőségnek, és a szellemképző ismeretszerzésnek.

Értesüléseink szerint úgy a tisztviselőség, mint a polgárság körében mozgalom indult meg arra nézve, hogy a kaszinóba leendő tömeges belépés által lehetővé tegyék azt, miszerint az egyesület tagdijai tetemesen leszállíthatók legyenek, a mi tényleg tisztán csak a tagok számától függ; s ha elejétől fogva mindazok, kik a tisztviselői és a polgári kör megalakításának hui kísérletére töm-

rültek, a kaszinóba lépnek, már régen oda fejleszthették volna ezen intézetet, mely néki tulajdonképeni célja: Arad művelt társadalmának köz művelődési egyesületévé, mely tagjainak lehető olcsón nyújt kényelmet, szórakozást és szellemképző időtöltést.

—y.

Magyar miniszterek Bécsben. Az „O. É.” a következő bécsi táviratot közli: Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt a Felsőháza királyi vasárnap délelőtt 10 órákor magánkhalgatáson fogadta. Szapáry Gyula gróf valószínűleg hétfőn fog Károly Lajos főhercegnél tisztelegni. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter délbén Bauer báró közös hadügyminiszterrel értekezett, Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt később Rainer és Vilmos főhercegek fogadták. Szögyény-Marich miniszter hétfőn nyilvános kihallgatás előtt teszi le az esküt, mint miniszter; utána Orczy báró esküszik, mint főkamárás. Cziráky Béla gróf főherceggyőfőispán a külügyminiszteriumba udvari tanácsosnak fog kinevezeteni.

A „Bud. Corr.” Bécsből a következő táviratot közli 28-ikáról: Fejérváry br. és Csáky gr. miniszterek ma reggel ideérkeztek. A nap folyamán az itt időző magyar miniszterek: Szapáry gr., Fejérváry br., Csáky gr., Szilágyi és Szögyény tanácskoszásokat folytaták; este a miniszterek Kálnoky külügyminiszterrel értekeztek.

Az országgyűlés szabadelvű párt vasárnap Huszár Károly báró alelnök elnöke alatt értekezletet tartott, a mely elhatározta, hogy Darányi Ignác felkérésék a párt elnökének Podmaniczky Frigyesnek-újv napján a párt nevében leendő üdvözlésére. Az üdvözlés újv reggelén 10 órákor a pártkör helyiségeiben fog történni s közvetlenül azután a párt tagjai testületileg megjelennek a kormányelnöki palotában, kifejezni a kabinet fejénel szerencsekívánataikat.

Orczy báró bucsuja. Bécsből írják vasárnapi kelettel az „Országos Értesítő”-nek:

Orczy Béla báró miniszternél délelőtt 11 órákor volt a bucsutisztelet. A miniszterium tagjait, kik díszben jelentek meg, Bartos államtitkár vezette a miniszter termébe, hol körbe állva, Bartos államtitkár a következőket mondá: „Szomorú feladat teljesítésére jelentünk meg nagyméltóságnál. Több, mint tizenegy évig volt szerencsénk működni

excellenciád bölcs vezetése alatt és ez időn mindig a legkíméletesebb és legnemesebb bánásmódot, nemese gondoskodást tanúsította irántunk. Fogadjuk nagyméltóságod érteke hálás köszönetünket. Legyen meggyőződve, hogy jóságát feledni sohasem fogjuk, viszont kérjük nagyméltóságodat, hogy a magánélet nyugalmában méltóztatassék megemlékezni öszinte tisztelőiről, kik a legnagyobb viszonyok közt is mindig hű segédei és munkatársai valánk.” (Eljenzés.)

Orczy Béla br. miniszter következőleg válaszolt:

„Valóban mélyen meghatótt ragaszkodásuk és irántam táplált érzelmök melege kifejezése. Legyenek meggyőződve, uraim, hogy legkedvesebb emlékeim közé tartozik a tizenegy év, melyet körükben töltöttem és fogadják köszönetemet azért, hogy a király és haza iránti kötelességüket legnagyobb önmegtartózkodással és valódi önfeláldozással teljesítvén, lehetővé tették, hogy hivatásomnak megfelelhessenek. Ez időszakból csak kedves emléket viszek magammal s csak elismerés és köszönet, amit önöknek mondok és kérem, tartassanak meg azaz a szives emlékezettel, melylyel együttműködésünkre én is visszaemlékszem.”

Újabb lelkes éljenzés kísérte Orczy báró szavait, ki a tisztviselők mindegyikétől kézzorítással bucsuzott el.

Az aranyázió szerepe.

Több ízben volt alkalmunk tapasztalni, hogy a hazai gazdaközönség az aranyázióval szemben bizonyos idegenkedéssel viseltetik, attól tartván, hogy emiatt kivitelen csökkenni fog.

Hogy e felfogás mily kevéssé indokolt, arra nézve álljon itt budapesti szak tudósítónk következő érdekes cikke:

Budapest, december 28.

Laveley Emilinek, a híres nemzetgazdának, fáj megint a magyar mezzei gazdák feje. Miután nem régebben Suess Ede tanárhoz intézett iratában nagyon erősködött annak bebizonyítására, hogy az ezüstérték, illetőleg az aranyázió az osztrák ipar termékeit tekintve mintegy védvámként hat, most Neumann Armin képviselő előadása elleni polemia alakjában hazánk közvéleményével azt akarja elhitetni, hogy az aranyázió földtermékeink tekintetében mint kiviteli jutalom érvényesül. Igen érthetően példalózik e mellett az Indiára való utalással, valamint azon megjegyzéssel, hogy az ezüst értékének emelkedése agyonütötte a selyemkivitelt Japánból. Valóságos szerencsétlenség lenne, ha hazánk közvéleménye tév-

utra vezetetté s az aranyázió elleni állásfoglalásra indíttaná magát ezen alapjukban már rég ismert álokoskodások által.

Hogy Laveley, mint jó belga hazafi, rajong az ezüstértékért, azon senki sem csudálkozik, aki az elérteklenedett ezüsttel oly dusan ellátott belga állam értékvizonyait ismerni. Főleg pedig az, aki tudja, mily viszonyban áll Laveley ur a belga kormányhoz, érthetőnek fogja találni, hogy ez a kitünő tudós a latin pénzunió jövődjéről sorsára vonatkozólag legújabbban oly kevés titkot csinál az aranyázió iránti lelkesedéséből. Azonban különösen itt Magyarországon kevés prozelitát fog találni. Mert mezőgazdaságunk a tapasztalat utján eljutott annak belátásához, hogy az aranyázió mezőgazdasági terményeink részére mindenestre kiviteli jutalom lehet, de semmi esetre sem kell, hogy mint ilyen hasson. Így csak tavaly, más országok meglehetősen rossz aratási eredményeivel szemben meglehetősen elégitő aratásunk volt, a nélkül, hogy a várt s valószínű kivitelt bekövetkezett volna. Tehát miért nem érvényesítette hatását mint kiviteli jutalom az aranyázió? Mezőgazdasági termékeink kiviteli nem értékünköt függ, hanem a világpiac mindenkor konjunkturától. Ha a kereslet elég erős, akkor a kereskedelem legyőzi a szállítási költségek és a védvám kettős akadályát, úgy, hogy a magyar termékek kivitelt megtörténhetik; ha nem ez az eset, ha a kereslet lanyhább lesz, akkor a kínálat meghiusul az említett kettős akadályon. Ha rendezett értékvizonyokat akarunk és gazdasági elszigeteltségünkkel kilábalni komoly törekvésünk, akkor a sárga fémet kell elfogadnunk azon alaplak, mely egyedül képes lehetővé tenni a pénzérték stabilitását. Ez az, mihez ragaszkodnunk kell s miben semmiféle szírenhangok által nem szabad magunkat megtevesztetnünk. Laveley ur mondhat, a mit akar: Magyarország az aranyértéket akarja, mert egyedül ez felel meg gazdasági követelményeinek.

„Aradi Közlöny.”

Nagy és mélyen ható események folytak le közéletünk színterén ez évvel, melynek végén most ismét olvasóink elé lépünk; és ezen események által — let-

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRSZÁJA.

— December 30. —

Bűn és bűnhődés.

(2) (Rögevény.)
— Az „Aradi Közlönynek” fordította: W. F. —
— Ön Morris Brunó ur? — szakítá félbe gyorsan Eckert.
— Igen.
— Akkoriban ön egy tizenötöt vagy tizenöt éves fiú volt.
— Es most ön is tudom, ki ön, — vágott szavába Brunó. Ön egyenesen abból a házból jön?
— A mint látja.
— A felesége és az unokahuga várják önt.
— A feleségem elében jöhetett volna, ha olyan nagy a vágya utánam, és unokahugomat nem ismerem, — válaszolt Eckert, a kinek ajkán keserű vonás jelent meg.
— Es miért jött ön ide? — kérdé Brunó, mialatt bajosa hegyeit pödörte és látszólagos aggodalommal nyugtatta tekintetét az ex-fegyenc arcán. Ha nem csalódom, azelőtt barátságos viszonyban állott ön atyámmal.
— Soha! — kiáltott fel Eckert szenvedélyes felhevülésben. — Hogyan nevezhetném én azt a férfit barátomnak, aki életemből tiz, nem — tizenegy évet, s aki boldogságomat és becsületemet elrabolta? Es ha ez az ember valaha azt mondta, hogy az én barátom, akkor hazugságot mondott, a melyért ott fent igazolnia kell magát, ha ugyan az egykori visszafizetés igaz.
Brunó székét tolt oda a másiknak és egy intéssel felhívta, hogy foglaljon helyet és az a szívélyes részvét, ami arcában visszatükröződött, lecsillapított hatást látszott gyakorolni az emberre.
— Ön el van keseredve, — szölt, — és végre is ki ne találná ezt természetesen, ha meggondolja, hány évet töltött

ön abban a házban. Nem tudom, miféle szemrehányást akar ön tenni atyámnak, csak azt tudom, hogy akkoriban az ön ellen felhozott vádat bebizonyították és hogy nem létezett egy ember sem, aki azt állította volna, hogy önt ártatlanul itélték el.
— Es bizonyára nem akadt senki, a ki pártfogásába vett volna és megátkozta volna azt az embert, aki engem ama büntetelkövetésre kényszerített? — válaszolt ingerülten Eckert.
— Aki önt kényszeríté? Nem értem. Atyám önt mindig sajnálta, csak is barátságos érzelmekkel viseltetik ön iránt.
— A képmutató álarca!
— Eckert ur, ha ön ezen a hangon folytatja, akkor jobb, ha félbeszakítjuk beszélőnköt, — szölt Brunó bosszankodva.
— Az ön neje be fogja önnel bizonyítani, hogy bennem mindig barátot talált.
— Tudom, ön segítette őt. Atyja megbízásából tetten ezt?
— Nem, saját ösztönömből, és fontos okokból, amolyeket neje fog önnel megnevezni, de arra kérésre is kényszerítene, hogy atyámnak arról mit sem emlisen. Megvárom öntől ezen kéréssem teljesítését. Es ha az ön haragja atyám ellen fontos okokon alapulna, mégis nyugodt belátására bízom, hogy nem volna-e jobb, ezt a haragot elfelejtenie. A történeteken ez által mit sem változtat, és haragjával egy olyan férfi jóakarátát kockáztatja, aki nagy hasznára lehet.
Eckert elutasítólág rázta meg a fejét.
— Ön nem tudja, mi ábraszottta fel és táplálta ezt a haragot, — válaszolt, — és önnök nem is akarom megmondani, mert halálával tartozom önnök azért, amit feleségemnek tett. Nőm közlései ből tudom, hogy ön nem bir atyja jellemével, nem, nem, ne szakítson félbe, — folytatta elutasító mozdulattal, — ne védjé őt, én jobban ismerem őt, és ön is meg fogja őt ismerni. Tudom, önnök jó szíve

van és ön becsületes férfi és ezért fogom sajnálni, ha a visszafizetés önt is éri, hanem ezen nem lehet segíteni.
Brunó megdöbbenve tekintett a komor arcba, a melynek erős vonásain gyűlölet és bosszu tükröződtek vissza; s pillanatban tisztán látta, hogy ez a férfi komolyan veszi fenyegetéseit.
— Másodszor házasodott meg? — kérdé Eckert rövid szünet után, mialatt az előtte fekvő kis csomagot ismét felvette a földről.
— Igen, — válaszolt Brunó.
— Gazdag párti?
— Amint tudom, nem, de a nő valókön szép jelenség.
A fegyenc felkaczagott, de ez a kaczagás rekedt, keserű kaczag volt, telve gunyval és megvetéssel.
— Elérte azt, amit akart, — mondá, — elérte azzal, hogy másokat letiport és kereszttel ment rajtok, hanem aki magasan áll, az mélyen eshetik! Ön azt mondta, hogy ma tér vissza?
— A kilencz órai gyorsvonattal.
— Ugy holnap, vagy holnapután jövök ide ismét, és remélem, hogy nem fogja magát eltárgatni.
— Nem volna-e jobb, ha ön távol maradna tőle? — kérdé Brunó gyorsan, mikor Eckert ki akarta nyitni az ajtót.
— Nem volna-e jobb, ha ön megmondaná nekem, nem lehetné-e valamit az ön érdekében?
— Nem, — felelt Eckert szinte durván, — ez nem vezetne semmihez, és a mi rendezni valóm van atyjával, ahhoz önnök semmi köze. Isten önnel!
Brunó gondolatokba elmerülve tekintett az ajtóra, ahol a fegyenc eltűnt, s nem vette észre azt az urat, aki a másik ajtón zajtalanul belépett.
Ez a férfi egy idős lehetett Eckerttel, magas volt és karcsú; pirosan fénylő, gyér haja a keletkező kopaszágot mutatta és kicsi szemének szuro, leselkedő tekintete nem éppen a legjobb benyomást gyakorolta. Arcza simára volt bo-

rotválva és öltözéke kifogástalan, sőt a fehér nyakraváló még valami méltóságjelenséget is kölcsönzött ez ember megjelenésének.
Brunó végre hátra fordult; halk köhintés ragadta ki gondolataiból.
— Ah! — ön az Frank ur? — szölt. Mit kíván?
— Bátorkodni akartam, öntől holnapra szabadságot kérni, — válaszolt halkam Frank. — Holnap temetik a testvérbátyámat és ez utolsó utjára szeretném őt elkisérni.
— A testvére nem lákott itt?
— Nem. Ma este utazom el hét órákor és azonnal a temetés után visszautazom, holnap este ismét itt vagyok.
— Es ki kezeli addig a kasszát?
— Ha ön kegyeskedne . . .
— En? Lehetetlen! Ön tudja, atyám ma este tér vissza és így holnap elég teendőm lesz, hogy mindent tudassak vele, ami távolléte alatt történt.
— Akkor bátorokodtam, Gruben urat ajánlani, — szölt a pénztárnok alázatos, halk modorával.
— A könyvvezetőnk? — felelt Brunó könnyen csóválva a fejét, — alig hiszem, hogy beleegyeznek.
— Már beleegyezett és minthogy holnap nincsen valami különös fizetésnap, úgy azt hiszem . . .
— Nos hát, nincs többé ellenvetésem, habár kellemetlen, hogy éppen holnap ne legyen mindenki a helyén. Atyám az egyik, vagy másik pontról óhajthat felvilágosítást és a pénztár már évek óta nem tartozik szakmámhoz.
— Morris ur bizonyára megbocsát nekem és holnapután reggel mindenesetre a helyemen leszek.
— Jó, jó, én nem akarom önt viszatartani, most négy óra, nincs sok vesztegetni való ideje.
A pénztáros meghajította magát és visszavert a pénztárszobába, a hol a könyvvezető már várakozott reá.
Az alacsony, jól táplált uriember,

sötét szakállával, vig, kedélyes vonásai- val és élénken villogó szemével várakozásteljesen tekintett a belépő elé.
— Nos? — kérdé türelmetlenül. — El van fogadva, vagy elutasítva?
— At kell önnök adnom a pénztárt, — felelt nyugodtan Frank.
— A pokolba is, ez kellemetlen reám nézve.
— Kellemetlen? — Miért?
— A nehéz felelősség végett?
— Bah, ön olyan féltékeny? — gunyolódék a pénztáros, miközben felnyitotta a vasszekrény nehéz ajtaját. Egy rövid napra talán csak nem fog önnök oly nehéznek látszani a felelősség?
— Nem vagyok jártas benne.
— Balgasság, Gruben! Hát én jártas voltam benne az első nap? Nekem is meg kellett tanulnom. Különbösen is holnap nem igen lesznek valami sok bevételei sem kiadásai, lényeges váltók nincsenek bejelentve, minden látszat arra mutat, hogy a nap nagyon csendes lesz. Hogyha ön minden fizetést feljegyez, úgy a kurzusdifferenciákokon kívül, a melyek elkerülhetlenek, a kasszájuk egyezni kell. Kérem, olvassa meg ezt a kis csomag bankjegyet; 20,000 tallér, ez a pénz itt elhelyezvény, melyért részvényeket kell vásárolnunk. De mivel ama részvények kurzusá üzletbarátunknak még nagyon magasan állanak, azért itt kell maradnia a pénznek egyelőre, a következő napokon a kurzusnak ismét le kell szállania.
— 20,000 tallér, — ismétlé Gruben, — aki ezalatt megolvasta a bankjegyeket, — egyezik.
— Jól van, ezt a pénzt itt felteszem a Tresorba ama kis csomag és a: érték-papírok mellé . . .
— Es mit tartalmaz ama kis csomag?
— A második kulcs példányt és szekrényhez, a harmadik példányt főnökünk birja. Önnök tehát nem kell törődnie ezzel az összeggel, ha csak üzletbarátunk nem követelne vissza holnap, ami ép-penséggel nem valószínű. Kérem, vegye

tek legyen azok bár országok vagy szűkebb körben vidékünkre vonatkozik, értekeztek legyen a társadalmat vagy a közügyeket — az „Aradi Közlöny“ álláspontját mindvégig és mindenben igazolva láttuk. Az őszinte, kendőzetlen szabadelvűség intézményeink megítélésében, a társadalmi rend és tisztesség feltétele és szigorú respektálása a napi sajtó igazgatója és gyakran tulajdonos életében, Aradmegye és város közelebb fekvő érdekeinek méltatása és becsületeinek védelme, mind megannyi irányvonalra névelkedésünknek, melyek elől soha ki nem térünk. Es hogy ez irányban annyiszor volt alkalmunk nehéz és kényes körülmények között sikra szállani, bizonyítja legfényesebben az „Aradi Közlöny“nek a helyi sajtóban szükséges, hűségpótló létjogosultságát.

De miként a multan volt, úgy jövőre is fokozottabb mértékben lesz feladatunk a szabadelvű pártnak — mely Aradon nemcsak számban, de intellektuális sulyban is a túlnyomó többségét képezi — álláspontját közönségünk számára tolmácsolni s az igazolatlan támadások ellen védekezni, mert bár a kormány erősebb ma, mint valaha, az ellenzék még sem szűnt meg a legigaztalanabb és jogosulatlanabb támadásokkal kisebbiteni a kormányt és a többség sikerreit, és gyanúsítani intencióiban a szabadelvűséget.

Pedig a nemzet zömének a küszöbön álló nagy reform-akciónál osztatlanul kell kormányt támogatnia. S akik a munkájában személyes vagy kislelkű párt szempontokból tekintélyenél sulyt csorbitják: szándékosan vagy öntudatlanul a szabadság és a magyar nemzet ellenségeinek játszanak kezére.

Ezzel egyszerűsödik röviden körvonaloztuk azon viszonyt, mely az „Aradi Közlöny“ szabályozását a kormányval szemben szabályozza. E viszony nem csak ki nem zárja azt, hogy az egyes fölmerülő kérdéseket, mint eddig tettük — függetlenül és önállóan ne méltassuk; sőt egyenesen kötelességünké teszi azt, hogy ott is, hol nézetünk eltérők, vagy hol — különösen a helyi érdekek kérdéseiben — a kormány intézkedéseit célzára vezetőnek nek vagy kielégítőnek nem tartanók, legjobban meggyőződéssünk szerint eltérő álláspontunknak kifejezését adjunk, s a nézetünk szerint helyesebb elvet érvényre juttatni igyekezzünk.

S ez önállóságot nem csak az „Aradi Közlöny“ részére tartjuk fenn ott, ahol annak szükségét látjuk mindenben és mindenfelé szemben, hanem kézzel-kezesen tért nyitunk minden tisztességes nézetnyilvánulásnak és felszólalásnak akkor is, ha az esetleg a lapunk által képviselt nézetekkel ellenkeznek; mert csak úgy, hogy az „Aradi Közlöny“ egyrészt határozott elveket valló, s ezek mellett következetesen helyt álló öntudatos irányban szerkesztett lap, de másrészt a

közügyekhez hozzászólni kívánó nagy közönségnek is rendelkezésre álló organum legyen.

Es ebben a törekvésünkben hathatós támaszt bír az „Aradi Közlöny“ az „Aradi Nyomda-Társaság“ előkelő csoportjában, mely egy szilárd reális alapokon nyugvó intézetből várható áldozatkészéssel együtt követ el mindent, hogy az „Aradi Közlöny“ jövőre lehetőleg meg is haladjon az a nivót, melyen ma a legkiválóbb provinciális lapok állanak; munkatársaink hatalmas és előkelő gárdája pedig a legbiztosabb garancia arra nézve, hogy a művelt olvasó közönség igényei minden irányban kielégítést találjanak szigorúan megválogatott közleményeink sokféleségében, mire nézve álljon itt e névsor, mely a legutóbbi időben megjelent cikkeink szerzőit mutatja be, és a következő ismert neveket foglalja magában; Goldis János, Laukó Albert, Náményi Lajos, Kohlbauer Ferenc, Szöllösy Károly, Varjassy József, Varjassy Árpád, Tóvölgyi Titusz, Párcs István, Fényes Dezső, Simonkay Lajos dr, Lauka Gusztáv, Ötvös (Silberstein) Adolf dr, Gyarmathy Zsigáné, Lejtényi Sándor, Vass Géza, Verner László, Máday Mátyas, Gurnevics Lajos, Takácsy Sándor dr, Boros Béni, Dálnoky-Nagy Lajos, Avarfy Ferenc dr, Óry Aladár, Szász Károly, Wattmann Filó br., Widiczky György, Pálffy József, Végh Boris, Csik János, Hoór Mór dr, Földes János, Csiky Gergely, Jancsó Benedek dr, Márki Sándor dr, Lukácsy Miklós, Németh Ignác, Rozsnyay Mátyas, Fésüs György, Pulszky Ferenc, Falk Miksa, Hermann Gyula, Kardos László, Kövessy Albert, Boros Sámuel, Kemény Mihály, ifj. Pekár Károly, Dáni János, Vizer Péter, V. Szócs Géza, Kövér Ilma, Hajnalka, Vásárhelyi Janka, Füzeses Kálmán, Csernyei Gyula, Somogyi Gyula, Dancs Ferencz, Pósa Lajos, Konzitskyné-Eötvös Margit, Szathmáry János, Haag Mariska, Kozma Istvánné, Dus László, stb. stb. és nagy számú álnév alatt író dolgozókat, kik jövőre is fenuntartják összeköttetésüket az „Aradi Közlöny“-nyel.

A lap élén Vásárhelyi Béla felelős szerkesztő vezetésé alatt: Boros Vida főmunkatárs és Törös Tivadar segéd-szerkesztő fognak maradni.

Midőn tehát ezzel megnyitjuk az előzetést az „Aradi Közlöny“ VI-ik évfolyamára, mindent el fogunk követni, hogy politikai cikkeinknek hangja és a közvetlen értecsültség tekintetében mi kívánni való se maradjon fenn; újdonsági rovataink ezután is a jó izlés hangján fogjuk írni, és amíg Arad- és Csanádmegyék életének tükrévé tesszük, kizárunk abból minden erőszakolt pikantériát és reklámhajászatot; színházi rovataink, Arad város jogos igényeinek respektálása mellett, a tárgyalagos kritika szolgáltatásán fog ezután is maradni, míg közzétartású rovataink, általános tudósítások által, ellátjuk az üzleti tudósítások öszes ágaira vonatkozó hiteles és gyorsan hozott közleményekkel.

Vidéki levelezőink ma már — tekintet

nélkül a kiadásokra — teljesen szervezve vannak Arad- és Csanádmegyében.

Eredeti tárczáink és regényeink méltó folytatását fogják képezni azon kötetekre menő szórakoztató és értékes olvasmányainknak, melyekkel e nagy gondolat vezetett rovatunk eddig olvasóinknak szolgált. Új regényünk „Bűn és bünhődés“ből, újonnan belépő előfizetőink részére, az addig megjelent közléseket külön nyomtatban küldjük meg.

Távirataink bősége ezennel sem fog apadni, és lehető legerjedelmesebb sürgönyökben számolunk be a nevezetesebb világeseményekről is.

Az „Aradi Közlöny“ hétfői száma jövőre is az egyedüli hétfői lapja lesz az aradi közönségnek, a melylyel minden aradilapothuzsonnégy órával előzünk meg.

Figyelmeztetjük tehát előfizetőinket és elváratainkat az „Aradi Közlöny“ VI-ik évfolyamára, és felkérjük, hogy az „Aradi Közlöny“-t ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.

Arad, 1890. Deczember 22.

Az „Aradi Közlöny“ szerkesztősége.

A január-márcziusi évnegyed küszöbén tisztelettel kérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése deczember végén lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, mert felesleges példányokat nem nyomtatunk és így az expediciójánál zavar állhat be.

Az „ARADI KÖZLÖNY“

(Megjelen mindennap.)

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhöz fordva:	s zétküldve:
Egy évre 12 ft — kr.	Egy évre 14 ft — kr.
Fél évre 6 „ — „	Fél évre 7 „ — „
Negyed évre 3 „ — „	Negyed évre 3 „ 50 „
Egy órá 1 „ — „	Egy órá 1 „ 20 „

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Es előfizetési pénzek valamint hirdetési és egyéb díjak az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszintén ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

— Mutatószámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

Külföld.

A helyzet kedvező! A brüsszeli orosz-félfelhatalos „Nord“ e heti számában igen kedvezően nyilatkozik az általános helyzetről s optimizmussal néz a jövő elé. Nem kell — ugymond — új kérdések fölmerülésétől tartani, mert az összes államok a saját belügyeikkel vannak elfoglalva. — Ugyanez a lap Natália királynénak azt tanácsolja, hogy legalább egy ideig viselje magát nyugodtan s maradjon a háttérben.

Az ir kérdés most Párisban vár eldöntésre, hova O'Brien, kinek a Tipperary-pörben réa kimondott hathatóság miatt nem lehet Angliába visszatérnie, New-Yorkból megérkezett. Mac Carthy, az antiparnellisták vezére, szintén Párisba ment s meg is előzi Parnell az O'Brienel való érintkezésben. Útközben ugy nyilatkozott, hogy a kikkennyi választás eredménye után lehetetlen a két párt kibéküléséről beszélni, mert Parnell vonakodik meghajolni a verdikt előtt és letenni a vezérségről. O, Mac Carthy, valószínűleg véglegesen meg fogja állapíthatni O'Briennel az antipar-

nellista-párt akciójának programját. Nincs azonban kizárva, hogy Parnellnek sikerül valami módon vivendit találnia. Parnell egyébiránt a dublini nemzeti klubban ugy nyilatkozott, hogy ő gonosz és megvetésre méltó volna, ha még tovább is haboznék bizonyos felvilágosításokkal; igazolását nem sokára közzé fogja tenni. E szerint tehát még érdekes mozzanatok várhatók a párisi tanácskozásoktól.

A brüsszeli progresszista kongresszus pénteki tárgyalásának eredményéről a következőket jelentik: A kongresszus két ülést tartott, melyen összesen 401 delegátus volt jelen az ország összes részeiből, továbbá számos képviselő és szenátor. A kongresszus elhatározta, hogy a szabadelvűektől különálló progresszista pártot alakít, megtartva azonban a szabadelvű program néhány pontját, nevezetesen a propagandát és a választásokra való tevékenységet illetően. Az új párt csaknem egyhangúlag fölveté programjába az általános szavazati jogot. Végre az alapszabályokon tanácskoztak, alapul véve a német szociáldemokraták szervezetét a legtöbb szabadelvű lap örömmel fogadja az általános szavazati jog elfogadását.

Legujabb posta.

A „stearin-gyertyák.“ Az északi távirati ügynökség, kijelenti, hogy egy bécsi lap ama tudósítása, mintha a Gagarin-féle (unai gőzhajózási társaság hajói orosz fekvőverek és ágyurészeket szállítottak volna Szerbiába, azokat stearin-gyertyáknak deklarálván, nem igaz. Épp oly valótlan egy bécsi lapnak az a híresztelése is, hogy az orosz trónörökös haladéktalanul visszatér utazásáról, mely egy évre volt tervezve.

Fegyverosztogatás Szerbiában. Stojanovicnak a szkupstina előtt tett az indítvány, hogy a lakosság közt ujjabb százezer fegyver osztás-sék szét, élénk érdeklődést és érthető felületést kelt. A fegyverek újlagos szaporítását az indítványozó azzal okolja meg, hogy nemzetét abba a helyzetbe kívánja juttatni, hogy képes legyen magát a jogai ellenintézet minden támadás ellen hathatósan megvédelmezni.

Naptár.

Deczember 30. Kedd. Róm. kath. naptár: Anizia. — Protestáns naptár: Anizia. — Görög-keleti naptár (decz. 18.): Sebastyén. — A nap két 7 óra 50 perczkor, nyugszik 4 óra 15 perczkor.

Külcsény-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3-4-ig és pénteken 11-12-ig. Melyiség: polgári iskola, földszint.

HIREK.

Az aradi vízvezeték ügye. A vízvezetési bizottság megküldte a meghívókat azoknak, kik az aradi vízvezeték és csatornázás létesítésére ajánlatot tettek. A meghívó január 2-ára szól, mikor is az ajánlatok tárgyalására kerül a sor. A budapesti szakértők közül Vuics Róbert és Knuť Károly a meghívásra le-veléig válaszoltak már, kijelentve, hogy a mondott időre bizonyosan lejönnek.

Arad város mint nyerdő. Az országos magyar képzőművészeti társulat javára megajándékozta sorházunkat Knopp Imre „Bucuszó té“ című olajfestményét Arad város közönsége nyerte el.

Az „Aradi Torna-Egyesület“ választmány a f. hó 30-án délután 5 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre a választmány tagjai ezenel meghívotnak. Kelt Aradon, 1890. évi deczember hó 30-án. A z elnök s e g e.

Az izr. nő-egylet által rendezendő jótékonycélú mükedvölt szini-előadásal egybekötött tombolajátékhöz befolyt tombolatárgyak folytatólagos jegyzéke: M a n d l M ó r n é: 1 vizitkártyakosárka, 2 szobor, 1 fogvájótartó, 1 tőrparna. S c h r e y e r Nanetta: 2 virágtartó virággal, 1 papirmappa, 1 dominójáték, 2 hamutartó, 1 kávédaráló czentiméter, 2 szivarszipka. A s s a e l Zsigmond: 10 drb. hangjegy. R o t h H a c k e r Juliska: 1 drb. chinai tea-szeleuce, 1 hamutartó, 1 pár japáni virágtartó, 1 drb. faldisz keféstestményel, 1 faldisz-legyező, 2 kötet regény: „A püspök atyafisága.“ L u s t i g Adolfe: 2 szobirocska, 2 paraszt, 1 virágtartó, 1 tea-ösze. A u s t e r w e i l Zsigmond: 2 nagy majolika virágtartó. G l ü c k D e z s ö: 2 tőrparna, 2 hamutartó, 3 himzett tálczakendő, 1 keztyű-tartó, 1 kezdet kezéimunka, 6 rajzolt tálczakendő, 2 tükönyv. H e r z Antalné: 2 szobor, 2 virágtartó, 1 likör-szervize. H i r s c h m a n n Rozália: 1 folyóirat, 1 papirkés, 1 papirkés állvány, 2 japáni legyező, 3 bonboniér, 2 hamutartó, 2 chinai virágtartó. E l e s A r m i n n ö: 6 üveg illatszert, 3 darab ibolya szappan, 1 üveg szobafüstölő. K e l l i Dávidné: 3 könyv, 2 virágvasza, 2 tőrparna. G r o s z m a n n Jakab dr-né: 1 faragott vizitkártyatartó, 1 kosárka, 1 faragott arczképpálynny, 3 tájkép, 1 kalendárium. — További adományait sziveskedjenek a nemeselekű adakozók Schuster Henrik dr-né urnához küldeni. Az izr. nő-egylet elnöksége.

Egy fiatal asszony öngyilkossága. Temesvárról jelentik: Szombaton délután a Temesvárról induló szegedi omnibusz-ronat utasai izgalmas esetnek voltak tanui. Közvetlenül a gyertyamos állomás előtt W a n d e l m a c h e r vonalfőnöknek szép fiatal felesége a vonat elé vetette magát és a gép kerekei közt szörnyet halt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Katonai felülvizsgálatok sorrendje. Arad város katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottsága megállapította a jövő évi felülvizsgálatok sorrendjét. E szerint felülvizsgálatok tartanak: Január 10, február 6, március 3, április 16, május 8, június 4, július 13, augusztus 10, október 7 és 26, november 10 és deczember 4-én. A bizottság elnöke F á b i á n László főispán, helyettes elnöke Szathmáry Gyula alispán.

Papai engedmény a magyaroknak. A pápa a hercegprímás kérelmére a magyar egyházmegegyek hívőinek további hét évre megengedte, hogy a szombat napokon húst egyenek. A huseledel csak azokon a szombatokon tilos, a melyekre börtöl összekötött vigiliák esnek. Szabad továbbá pénteken s a vigilia böjtnapokon is zsiros éledeket enni, de napjában csak egyszer. Ezt az apostoli engedélyt a pápa oly föltétellel adta meg, hogy a püspökök azt egyházmegyeikben évente kihirdessék s világosan megmagyarázzák, hogy ennek megadására apostoli tekiütélyük-nél fogva föl vannak hatalmazva. A hívőket továbbá figyelemzetniük kell a főpapoknak, hogy e pápai engedményre jámborságukkal s alamsznáikkal tegyék magukat érdemesekké.

Az aradi fedett lovarda építését a tegnap tartott árlejtésen R u s s i t s Lipót és fia jönevű aradi czég nyerte el.

Az idő tegnapra sem változott meg. Maradt az a kemény hideg, erős fagy, melyet a légsulymérő 8 fokunk jelzett. A nagy hideget még a nap sem tudta csökkenteni, mely pedig majdnem egész nap folytonosan sütött alá.

Inkább jöjjön fel a művész ur hozzám; ha akarját is megszöhit, mindenki örömet meg fogja mondani, hogy hol laknak Chaudlerék. Szivesen fogjuk egy csésze teát is fölajánlani önnek, — s ezzel Sarah ismét az ajtó felé tartott.

Hogy fogja ön azt a sok kis csomagot magával vinni? Nem volna jobb itt hagyni őket, míg ön lakást vesz és fölkeresi miss Crayt? — tanácsolta a festő.

Már bocsánatot kérek, uram; de én nem vagyok az, aki kétszer jár olyan dolozért, amit egyszerre elvégezhetne. Ön hát a limnori vendéglóban van szállva, gondolni fogok rá. Jó napot kívánok!

Jó napot, mrs Saunders. Hát holnap majd ellátogatók önhöz! — Most Sarah csakugyan elindult, s már jó messze lehetett, midőn a festőnek hirtelen valami gondolata támadt, s gyorsan utána iramodott az eltűnő Sarahnak.

Egy Winton nevű erdősz is lakott itt a környéken. Él az még? — kérdé utólvére Sarah.

Soh'se tudom én, sir! Éppen most érkeztem, csaknem azt mondhatni, hogy egyenesen Amerikából; de mrs Chauder bizonyosan tudni fogja mindezeket az új-ságokat, meg vagyok győződve róla.

Nem is annyira az erdősz, mint annak öccsének sorsa érdekelt engem. Nem ismerte ön az erdősz öccsét, mrs Saunders?

En, sir? — kérdé megvetően. — Az olyan mihaszna naplopókkal mint az volt, nem vala szokásom barátkozni, sőt még ismerkedni sem. Nem, sir. Az soha sem mire sem volt való. Egész nap együtt barangoltak mr. Brooke Finchleyvel, s én megfogtam hogy győződve, hogy az tanította meg ezt az előkelő származású fiatal embert is a lopásra!

S mi történt azzal az emberrel? — kérdé lélegzetét is visszafojtva mr. Boud.

Folytatása következik.)

elő a kasszakönyvet, és adja össze a lezárolást, amit én csináltam. E lezárolás szerint 6532 tallér, 16 garast kell önnek átadnom.

Nem volna semmi ellenvetésem, ha az átadással tulajdonomba menne, — tréfált a könyvvezető.

Csakugyan? Hiszen ön nincsen zavart helyzetben?

Nem éppen, hanem a nővérem rövid idő múlva férjhez megy, és részemről nem ismernék nagyobb élvezetet, mint hogy ha csinos hozományt adhatnak vele.

Gonosz, gunyos vonás vonult el a pénztárnok ajkain, és az alatomos tekintet, amelyet kollégájára vetett, nem éppen barátságos érzelmeket árult el.

Persze, hogy ha az ember semmivel, vagy pláne adósággal alapítja meg a háztűz helyt, ugy a nélkülözés és szegénység csakhamar bekopogtat, — szólt látszólagos részvétellel, hanem hangja a legkeserűbb gúnyt éreztette ki, — csakugyan sajnálnám Mathild kisasszonyt, hanem az ember akaratja az ő menayországa.

Gruben félbeszakította foglalkozását és haragosan nézett a pénztárnokra.

Na, már ilyen rosszul még sem áll a dolog, — válaszolt, — és ha a viszonyok nem éppen fényesek is, azért Mathild minden esetre becsületes férjet kap.

(Folytatása következik.)

Brooke Finchley leánya.

(Regény.)

Az „Aradi Közlöny“ számára angoltól fordította: [48] Vásárhelyi Janka.

Oh, ne menjen, várjon még egy pillanatot, — kérte a férfi, néhány aranyat huzván elő a zsebéből. — A régi ismeretség emlékére fogadja ezt, és mondja meg legalább azt, hogy kire hasonlítok

egykori ismerősei közül; ez csak nem sok, amit kérek?

Nem, sir, — felelé a nő. — És én nem is vagyok az, aki mást mond, mint amit gondol. Sarah Baynes tudja az alatomosságát, azt mindenki tudja. De ha megmondtam volna, hogy ön kire hasonlít, még sértve érezhette volna magát. Egy szegény ember is megharagudhatott volna érte, hát még egy ilyen ur.

Mialatt beszélt, arca megelégedett kifejezése kíséretében zsebre tette az aranyakat.

Mrs Saunders, ön nem fog engem megsérteni, sőt a legnagyobb halála kötelez, ha megmondja, hogy kire emlékeztetem.

Látom uram, hogy mennyire rajta van, megtudni az igazságot; én nem bánom, megmondom, de aztán ne haragudjon rám, hogy kivel hasonlítom össze. De az már meghalt, már évekké elszökött; ez különben csak szerencse volt rája nézve, mert ha élve marad, hát börtönbe került volna, ugyanis tetten érték egy nagy rabláson. Lásza, ezért nem akartam mondani, hogy kit juttat az ön arca eszembe.

Nos, kit? — kiáltá az idegen, alig tudván magán uralkodni; türelmetlenül megragadta a nő kezét és leste a szót Sarah ajkairól.

Már meghalt! — ismétlé Sarah, — mr. Brooke Finchley értelm alatta, sir. Már most mondja meg, hogy miként lehet két idegen közt olyan nagy hasonlatosság. Ugy hasonlítanak egymáshoz, mint tojás a tojásához.

A felelet ugyancsak bálmutba ejthetvé Sarah, mert az idegen örömeiben fölugrott, és szenvedélyesen megrázta Sarah kezét, elragadtatva kiáltván: — A jó Isten áldja meg érte!

Talán egy barátja volt önnék? — kérdé emez elképedve.

Igen, igen... barátom! — Nem akarok keményen itélni felette, — határozta Sarah, — de az öreg gróf nevelte oly rosszul fiát, aztán mégis

ő volt az, aki kitagadta és világgá kergette egy fillér nélkül. Azt hiszem, azért lopta el aztán az ékszereket, s már majdnem megszökött velük...

Hallottam már a történetét, s aztán hol van... eltemetve? — kérdé az idegen megindultan.

Oh, nem a családi sírholtban. Ő a limnori temető egyik elrejtett sarkában lőn eltemetve, s csak neve kezdőbetűi vannak a sötét emlékkőre vésva, meg a születési és a halálozási éve. Igazán jó volt, hogy a család elköltözött innen, mert közel s távolról seregelttek az emberek a kastélyhoz, hogy lássák a kényeseket, melyen meglátte magát és meghalt. Borzasztó történet az, nem csoda, hogy megölte a grófot és a grófnőt, és hogy a család többi tagjait is messze elűzte innen.

A figyelmes hallgató kétségbeesetten verte a mellét és végtelen fájdalommal mondá:

Igen, hallottam!

Es most már talán lehetek oly bátor szintén megkérdezni, hogy hogyan hívják önt, miután én sem titkoltam el kiletemet, — szólt Sarah. Ki tudja, talán még találkozzunk, ha tovább időzne itten.

Igen, még akarok találkozni magával, — kiáltá a férfi, különös hangsúllyal. — Az én nevem? Kérdőzőkódjék csak mr. Boud után a limnori vendégfogadóban. Néhány napot töltök itten, vázlatokat készítek a vidékről.

Tehát művész? — New-Yorkban is ismertem egy mr. Boud nevű festőt, de az csöppet sem hasonlított önhöz.

Nem is vagyonk rokonok, arról biztosíthatom, — szólt a férfi különös mosollyal. — De mondja, hol találhatnám ön önt esetleg fel? Vagy szándéka van Brookhamban megtelepedni?

Brookhamban? — szólt Sarah. — Nem akarok keményen itélni felette, — határozta Sarah, — de az öreg gróf nevelte oly rosszul fiát, aztán mégis

megnézem, hogy az öreg miss Cray nincse még a sírjában. S most ajánlom magamat.

Oh, annyit én is tudhatok magával, hogy miss Cray még él, — szólt mr. Boud. — Azonban nem mondani meg, hogy mi jártaban van miss Crayné?

Hát hisz az utóvégre csak az én dolgom lenne, de hát nem bánom, magának elmondhatom, hogy én egykor cseled voltam nála, és most meg akarom tudakolni tőle, hogy mi történt az unokahugával.

Unokahugával, miss Oakleyvel? Oh, Istenem, vajjon mi lett belőle! — kiáltá a festő kezével homlokára ütve.

Ez éppen az, amit meg akarok tudni!

Az Istenre, kérem, tudja meg. Ambar én azt hiszem, hogy ő már meghalt. Ugy-e ő soh'sem ment férjhez?

De igen! Mielőtt még Amerikába mentem volna, titokban férjhez ment, de férje csakhamar meghalt. Ennyit ő maga mondott el nekem, — szólt Sarah titkózatosan hangon és röviden; remélvén, hogy az idegen ismét az aranyokhoz fog folyamodni, ha észre veszi, hogy ő kevesebbet mond el, mint a mennyt tud.

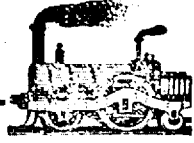
Megálljon! — kiáltá az idegen, midőn Sarah menni készült. — Tudnom kell. Megmondta ő önnek a férje nevét?

Kérdé hevesen.

Soha, sir! Nagyon bizott bennem, ezt az egyet még nekem se mondta el. A világon senkiben annyit nem bizott, mint bennem, — büszkélkedett a nő. — De — mondá urmón, — ő fölött ejtet a nevére, s így soha többé ki nem fogom ejteni azt, se magam, se mások előtt. Ha ezt nem tette volna és nem hal meg, ugy kívándoroltunk volna Amerikába, — s ennél többet miss Oakley aztán soha sem mondott.

Menjen el miss Crayhez, s aztán jöjjön el holnap ismét. Nagyon szeretnék magától még egyet-mást kérdezni, — szólt a férfi, kinek arca halálsápadt lett Sarah beszéde folytán.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról-Budapestre.						Aradról-Temesvárra és vissza.						Aradról-Gurahoncra és vissza.									
Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	—	—	Arad indul	7.41 reg.	12.30 d. u.	9.10 e.	Arad indul	8.15 d. e.	12.53 d. u.	5.30 r.	Budapest ind.	8.15 d. e.	12.40 este	—	Gurahonc ind.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.30 d. u.
Kurtica "	12.37 "	8.10 "	9.36 "	—	—	Uj-Arad "	7.9 "	12.44 "	9.22 "	Temesvár ind.	8.25 d. e.	1.41 d. u.	7.45 reg.	Arad "	4.40 d. u.	6.30 reg.	3. — reg.	Almás-Acsil "	4.39 "	3.41 "	12.55 "
Csaba "	1.54 "	9.14 "	11.05 éjjel	—	—	Németség "	7.31 "	1.9 "	9.41 "	Orczfalva "	6.37 "	1.59 "	8.17 "	Boros-B. "	5.05 "	3.25 "	—	Boros-B. "	5.16 "	4.16 "	1.43 "
Szolnok "	4.47 "	11.51 "	2.25 reg.	—	—	Vinga "	7.58 "	1.37 "	10.01 "	Vinga "	7.14 "	2.26 "	8.35 "	Borszeg-Béál "	5.34 "	3.40 "	—	Borszeg-Béál "	5.46 "	4.41 "	2.11 "
Budapest érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.50 "	—	—	Orczfalva "	8.14 "	1.54 "	10.14 "	Uj-Arad "	7.59 "	3.16 "	7.09 "	Borszeg-Béál "	5.42 "	3.48 "	—	Borszeg-Béál "	5.58 "	4.54 "	2.30 "
Bács d. s. t. "	6.05 reg.	7. — este	1.40 d. u.	—	—	Temesvár "	9.08 "	2.53 "	10.58 "	Arad érkezik	8.15 "	3.30 "	7.23 "	Kerek "	5.59 "	3.59 "	—	Kerek "	6.11 "	5.08 "	3.10 "
Budapestről-Aradra.						Aradról-Szegedre és vissza.						Uj-Szt.-Annáról-Kétegyháza és vissza.									
Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Vegy. v.	Vegy. v.
Bács d. s. t. indul	11. — éjjel	8. — reg.	3.25 d. u.	—	—	Arad ind.	6.50 reg.	4. — d. u.	—	Bécs ind.	8.25 d. e.	9. — d. e.	10. éj.	Uj-Szt-Anna indul	8. — reg.	6. — este	Budapest indul	9.40 este	8.15 reg.	—	—
Budapest "	8.15 reg.	2. — d. u.	9.40 este	—	—	Szt.-Tamás "	7.12 "	4.25 "	—	Budapest "	1.41 d. u.	7. — este	7.45 reg.	Simánd "	9.03 "	7. — "	Kétegyháza "	9.45 reg.	8.15 reg.	3. — d. u.	—
Szolnok "	11.18 d. e.	4.20 "	1.02 éjjel	—	—	Pécska "	7.26 "	4.42 "	—	Borszeg-Béál "	2.35 "	7.40 "	9.51 d. e.	Kisjénő-Erdőhegy "	9.37 "	7.37 "	Elek "	5.05 "	3.30 "	—	—
Csaba "	2.18 d. u.	6.47 este	3.55 reg.	—	—	Battonya "	7.49 "	5.11 "	—	Szeged "	5.10 "	3. — reg.	2. — d. u.	Sikló "	9.51 "	7.39 "	Ottlaka "	5.18 "	3.31 "	—	—
Kurtica "	3.23 "	7.46 "	5.01 "	—	—	Tompa "	7.59 "	5.21 "	4.82 reg.	Szeged "	5.21 "	3.16 "	2.32 "	Ottlaka "	10.7 "	7.55 "	Sikló "	5.39 "	3.43 "	—	—
Arad érkezik	3.50 "	8.10 "	5.27 "	—	—	Pereg "	8.07 "	5.31 "	4.92 reg.	K-Zombor "	6.10 "	4. — "	3.20 "	Elek "	10.7 "	7.55 "	Sikló "	5.39 "	3.43 "	—	—
Aradról-Gyfehérvárra és vissza.						Mezőhegyesről-Kétegyháza és vissza.						Borosjenőről-Csermőre és vissza.									
Állomások	Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy. vonat	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad ind.	4.10 du.	5.50 reg.	2.20 du.	Predekl ind.	9.12 éj.	9.12 éj.	—	Mezőhegyes indul	8.35 reg.	7.30 este	Budapest indul	9.40 este	8.15 reg.	Arad indul	6.30 reg.	—	Csermő indul	4.10 d. u.	—	—	—
Győrök "	4.46 "	6.23 "	3.05 "	Brassó "	10.32 "	4. — reg.	—	Kamarásmajor "	8.48 "	7.41 "	Kétegyháza indul	4.35 reg.	3.05 d. u.	Borosjenő érkezik	9.30 "	—	Borosjenő érkezik	5.10 "	—	—	—
Paulis "	4.58 "	6.34 "	3.22 "	Kolozsvár "	11.02 "	8.30 d.	—	Bánkút "	9.15 "	8.06 "	Bánkút "	4.52 "	3.23 "	Csermő érkezik	10.30 "	—	Arad érkezik	8.23 este	—	—	—
Radna "	5.16 "	6.52 "	3.39 "	Tóza "	4.51 reg.	12.59 d. u.	—	Kovácskő "	9.28 "	8.28 "	M-Bodzás "	5.04 "	3.45 "	—	—	—	—	—	—	—	—
Soborsin. "	5.33 "	7.10 "	4.00 "	Gyulafehérv. "	5.27 "	1.31 "	—	Bánhegyes "	9.38 "	8.38 "	Bánhegyes "	5.20 "	4.06 "	—	—	—	—	—	—	—	—
M-Illye "	5.51 "	7.28 "	4.18 "	Piski "	7.10 "	3.37 "	—	M-Bodzás "	10. — "	8.49 "	Kovácskő "	5.6 "	4.30 "	—	—	—	—	—	—	—	—
Déva "	6.14 "	7.51 "	4.37 "	Déva "	7.26 "	3.53 "	—	Bánkút "	10.15 "	9.08 "	Kovácskő "	5.6 "	4.30 "	—	—	—	—	—	—	—	—
Piski "	6.43 "	8.20 "	4.06 "	Maros-Illye "	8.10 "	4.48 "	—	M-Bodzás "	10.35 "	9.20 "	Kamarásmajor "	5.58 "	4.53 "	—	—	—	—	—	—	—	—
Gyfehv. ér. "	10.10 éj.	12.19 d. u.	—	Soborsin "	9.17 d. e.	5.55 "	—	Bánkút "	12.20 d. u.	—	Kétegyháza érkezik	10.35 "	9.20 "	—	—	—	—	—	—	—	—
Tóza "	10.44 "	12.58 "	—	Radna "	10.38 "	7.36 est.	4.01 "	Kétegyháza "	12.20 d. u.	—	Budapest "	1.19 "	7.20 reg.	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár. "	5.23 reg.	5.28 "	—	Paulis "	10.51 "	7.50 "	6.08 "	Bécska "	8.16 "	7.29 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó "	5.20 "	10.31 éj.	—	Győrök "	11.03 "	8.03 "	6.24 "	Szt.-Tamás "	8.23 "	7.41 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Predekl "	6.46 "	6.45 reg.	—	Arad érkezik	11.38 "	8.38 "	7.66 "	Arad érkezik	8. — este	8.10 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Olcsóbb mint bár kinél.

NASCHITZ VILMOS ARAD,

Szabadságtér 15. a Corso-kávéház mellett.

Ujonnal berendezett

kalap, czipő és férfi-divat kereskedés.

Kizárólagos kalap-raktár valódi gráci kalapokban

Pichler Antal cs. és kir. udvariszállítótól Grácban.

Dus választéku raktár P. és C. Habig-féle kalapokban.

Nagy raktár valódi karlsbadi czipőkben.

Jó minőségű és tartós férfi borjubőr czipők és női czugos bőr czipők 2 frt 80 krtól, továbbá gyermekczipők 50 krtól kezdve.

833-4-10

Olcsóbb mint bár kinél.

23038 | 1890. 852. 3-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhirr tesszük, hogy a kereskedelmi-ügyi m. k. miniszter a nagyméltósága, 79897 | 1890. sz. rendeletével az aradi közhatalu távbeszélő hálózat előfizetői által 1891. január 1-től kezdve fizetendő díjakat a posta és távirda hivataltól 2 kilométer távolságig az állami vármegyei és városi hatóságok és hivatalok valamint a jótékony intézetek számára havi 3 frtban, magánosok számára havi 6 frtban, nagyobb távolságokra pedig az irt díjak felül minden egész vagy megkezdett további kilométer után járó havi 50 kr. illetve 1 frtban.

Egyuttal az előfizetőket ugyanazon rendeletnél fogva figyelmeztetjük, hogy 1891. január 1-től az előfizetési díjakat, a helybeli posta és távirda hivatal fogja beszedni.

Arad, 1890. december. 27.

A városi tanács.

14650/1890. sz. 625-23-*

14650/1890. sz. 625-23-*

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak az 1891. évi január hó 1-én ország-szerte megejtendő népszámlálással kapcsolatos 54532/890. sz. leirata nyomán elrendeltetik, hogy a minden egyes önállóan számozott háznál levő és emberi lakásul használt, külön fedél alatt levő melléképületek a rendőrség és adóügyi osztály negyedmesterei által összeírattasának és feltűnő helyen fekete festékkel, alszámokkal láttassanak el.

Ezről Arad sz. k. városi közönsége azon felhívással értesítetik, miszerint házösszeírásai alszámoknak a ház falára festését ne csak tűrje, de azt a népszámlálás teljes befejezéséig az eső által való lemosás vagy bárki által szándékol megsemmisítésétől is a népszámlálás sikere érdekében óvja.

Arad, 1890. augusztus 30-án.

A városi tanács.

5799 | 1890. tkv. sz. 855-1-1

5442 tel. 1890. 856 1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A vingai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhirr teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Jancsin Mark vingai lakos végrehajtást szenved elleni 133 frt 41 és fél kr. tőkételítés és jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés a vingai 481 sz. tkjkbvbn A + t. s. sz. és 897 hr. sz. a. felvett 515 sz. ház és benne telekre ezennel 611 frtban megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi január hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Vinga r. t. város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becserének 10 százalékát, vagyis 61 frt 10 krt készpénzben vagy az 1881. 60. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokkal a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezése-éről kiállított szabályzerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vingán, 1890. évi október hó 27. napján.]

A vingai kir. bírósa, mint tkvi hatóság.

Villamos hasonszenvi gyógymód!

Electro homespathia.

Ezek közzönhetik fenti gyógykezelési módszernek egészségük visszanyerését, mely a legmaka-csabb betegségek esetében is felülmulhatatlannak bizonyult. Ezen gyógykezelési rendszert ismertető füzetek kívánatra díjmentesen és bérmentesen küldetnek meg. Orvosi utmutatással szolgáló könyvek és gyógyszerkek megszerezhetők a magyarországi főraktárban: **Petri Ottó**, "Nadorhoz" címzett, hasonszenvi gyógyszerárban **Budapest**, VI. ker. Váczi körút 17.

Rendelő orvosok Budapest: Dr. Med. Kellner József VII. ker., Izabella utca 44. **Dr. Med. Farkas Géza** Üllői ut 24. sz. 853-1-3

Csak ami jó az olcsó!

Ajánlom mint karácsonyi és újévi ajándéknak

MÖDLINGI

Andrássy-tér 4. sz.

Nador-szálloda.

csizpők,

Mindennemű

Mindenemű

férfi csizpőkben valamint strapa-, promanád-, bál-, vadász-, posztó- és bőr-csizpőkben

továbbá mindennemű bál-csizpők olcsón beszerzhetők.

Arad

Dusan

fölszerelt

CIPIÓGYÁR

raktáromat.

Elismert jó készítmény!

823-7-10

Nyomatott az "Aradi nyomdatársaság" nyomdájában.

2807 | 1890. sz. 816-3-3

Hirdetmény.

Azok akik a magas kormánytól az 1891. évi tenyészésre ingyen selyempetét kívánják, felhivatnak, miszerint a polgármesteri hivatalnál jelent-ezve neveiket s a kívánt pete mennyiségét az ott kített ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petére tart-hatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték át-vételére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat, 1) mástól petét el nem fogadni, 2) minden termelt gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltó intézetbe, mely a pete kiosztás alkalmával eszközölte. A gubók te-kintet nélkül arra, hogy I. vagy II. osztályuk, te-hát tekintet nélkül arra, hogy puha vagy dupla gubók-e, kilonként 1 frtért váltatnak be, csak a külsőleg is fekete gubók mint teljesen hasznavehe-telének fognak 10 krajczárjával bevéltetni.

3. Azok akik a termelt gubókat bárki másnak eladnák, egy később meghatározandó összeg ere-jéig meg fognak büntettni.

Arad, 1890. december 13.

A vingai kir. bírósa, mint tkvi hatóság.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester